

ПРОТОКОЛ № 1

розширеного спільного засідання

робочої групи з розробки проєкту оновленої освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка» та групи забезпечення програми у Львівському національному університеті імені Івана Франка

із залученими стейкхолдерами

від 29 квітня 2020 року

(засідання відбулося в он-лайн форматі)

ПРИСУТНІ:

члени робочої групи з розробки та групи забезпечення ОНП «Економіка»

з кафедр економіки України: Стефанишин О.В. – головуюча на засіданні (гарант ОНП, професор кафедри, д.е.н.); Гринів Л.С. (завідувач кафедри, д.е.н.), Кічурчак М.В. (професор кафедри, д.е.н.); Терехух М.І. (доцент кафедри, к.е.н.);

з кафедр аналітичної економії та міжнародної економіки: Панчишин С.М. (завідувач кафедри, професор, д.е.н.), Грабинська І.В. (професор кафедри, к.е.н.); Крупка І.М. (доцент кафедри, к.е.н.);

з кафедри економічної кібернетики: Вовк В.М. (завідувач кафедри, д.е.н., професор), Паславська І.М. (доцент кафедри, к.е.н.);

з кафедри економічної теорії: Островерх П.І. (завідувач кафедри, к.е.н., професор), Ватаманюк О.З. (професор кафедри, д.е.н.), Майовець Я.М. (доцент кафедри, к.е.н.);

з кафедри статистики: Матковський С.О. (завідувач кафедри, к.е.н., професор), Гринькевич О.С. (професор кафедри, д.е.н.).

Залучені стейкхолдери Програми:

Кравців В.С. – директор ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», д.е.н., професор;

Садова У.Я. – керівник Науково-дослідного центру «ДЕМОС», професор кафедри теоретичної і прикладної економіки НУ «Львівська політехніка», д.е.н., професор,

Саловський О. Б. – аспірант кафедри економічної теорії економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, 3-й рік навчання, денна форма;

Тиха О.І. – аспірантка кафедри економіки України економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, 2-й рік навчання, заочна форма;

Порядок денний: обговорення проєкту оновленої освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Всього присутніх – 18 осіб

СЛУХАЛИ:

Стефанишин Ольга Василівна – гарант освітньо-наукової програми зі спеціальності 051 «Економіка», д.е.н., професор. Доповідач звернула увагу на те, що у 2017 році Львівський національний університет імені Івана Франка отримав ліцензію на підготовку докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка» з ліцензованим обсягом 35 осіб.

З цього часу ухвалено низку нормативних та інших документів щодо організації та якості підготовки докторів філософії в Україні, а також внутрішніх документів Львівського університету, які регламентують цей процес, зокрема зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (№ 283 від 03.04.2019), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ МОН України, 2019 р.), проект стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» для третього рівня (ступінь доктора філософії). Проект стандарту розроблено Науково-методичною комісією з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Проф. Стефанишин О.В. представила на розгляд присутніх проект оновленого варіанту ОНП, який враховує зазначені вище та інші документи, результати опитування аспірантів, організованого і проведеного Центром забезпечення якості освіти та Центром моніторингу у Львівському національному університеті імені Івана Франка, побажання інших стейкхолдерів.

ВИСТУПИЛИ:

Кравців Василь Степанович – доктор економічних наук, професор, директор ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України». Проф. Кравців В.С. повідомив, що попередньо ознайомився з проектом програми «Економіка» підготовки докторів філософії. Доповідач звернув увагу на її сильні сторони, зокрема, той факт, що ОНП розроблена і реалізується в частині фахових компетентностей викладачами п'яти кафедр (аналітичної економії і міжнародної економіки, економіки України, економічної кібернетики, економічної теорії, статистики) економічного факультету Львівського університету. Науково-педагогічні працівники активно співпрацюють з ІРД НАН України, зокрема, як члени редколегії наукових видань Інституту та Університету, організатори спільних наукових заходів, виконавці спільних проектів, зокрема у рамках діяльності наукового інформаційно-статистичного транскордонного кластеру «Інфостат Україна-Польща», створеного у 2013 році.

Водночас проф. Кравців В.С. звернув увагу на деякі слабкі, на його думку, сторони в реалізації програми. Зокрема, доповідач зауважив, що у тематиці дисертаційних робіт аспірантів, які виконуються у 2019-2020 н.р., відсутня проблематика регіонального соціально-економічного розвитку, що певною мірою послаблює зв'язок науково-дослідної роботи аспірантів з вирішенням актуальних проблем розвитку регіону. У зв'язку з цим для подальшого вдосконалення освітньо-наукової програми проф. Кравців В.С. рекомендував врахувати інтелектуальний потенціал, високу академічну і професійну кваліфікацію людських ресурсів ОНП у

формуванні тематики наукових досліджень аспірантів з орієнтацією на вирішення актуальних проблем розвитку вітчизняної економіки на регіональному рівні.

Проф. Кравців В.С. також зазначив, що Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього з 2016/2017 н.р. теж здійснює підготовку докторів філософії за спеціальністю 051 Економіка. З метою обміну досвідом, створення творчих колективів для розробки актуальних наукових проблем у галузі економіки, об'єднання зусиль сторін для підготовки і реалізації спільних проектів проф. Кравців В.С. запропонував об'єднати потенціал Інституту регіональних досліджень і Університету та передбачити відповідні напрями і форми співпраці у новому договорі про співробітництво, оскільки попередня угода між організаціями завершується у 2020 році.

Садова Уляна Ярославівна – доктор економічних наук, професор НУ «Львівська політехніка», керівник НДЦ «ДЕМОС», професор кафедри теоретичної і прикладної економіки. Проф. Садова У.Я. зазначила, що теж ознайомилася з проектом оновленої освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 Економіка у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Садова У.Я. звернула увагу, що співпрацює з науково-педагогічними працівниками програми (зокрема, проф. Стефанишин О.В., проф. Гринькевич О.С.), аспіранткою Тихою О.І. у рамках виконання Проекту регіонального розвитку «Моніторинг реалізації інтелектуального потенціалу випускників ВНЗ і ПТНЗ прикордонного регіону: соціальне партнерство, державне і регіональне замовлення». Організатор конкурсного відбору проектів — Міністерство розвитку громад та територій України. Проект реалізовується у 2018-2020 рр. на замовлення Львівської обласної державної адміністрації за кошти державного бюджету України в рамках секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу.

Для підвищення практичної значущості результатів наукових досліджень аспірантів програми проф. Садова У.Я. рекомендувала науковим керівникам і викладачам програми мотивувати аспірантів до розробки своїх наукових ідей на рівні проектних пропозицій з відповідним обґрунтуванням їх актуальності, чітким визначенням потенційних замовників, бенефіціаріїв, обґрунтуванням соціальної і економічної ефективності. Це, на її думку, сприятиме підвищенню практичної значущості результатів наукових досліджень аспірантів, зокрема у рамках проектної діяльності, участі в конкурсах на виконання госпдоговірної тематики.

Проф. Садова У.Я. рекомендувала також включати до змісту навчальних дисциплін ОНП приклади успішних практик реалізації наукових ідей у формі проектів та інших форм практичного впровадження.

Саловський О.Б. – аспірант кафедри економічної теорії Львівського університету. Асп. Саловський О. звернув увагу на те, що для нього однією з проблем підготовки дисертаційної роботи стало використання сучасних методів економіко-математичного моделювання, роботи з великими масивами даних з використанням комп'ютерних програм, пошук якісних даних та забезпечення їх репрезентативності для обґрунтування висновків. Тому, на його думку, важливо передбачити в оновленій програмі розвиток саме цих компетентностей.

Тиха О.І. – аспірантка кафедри економіки України Львівського університету зауважила, що дуже важливо, на її думку, набувати навиків застосування

міждисплінарного підходу, зокрема, знань у дослідженні соціально-економічних процесів з таких галузей наук як психологія, соціологія, філософія.

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти за основу проєкт оновленої освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 Економіка у Львівському національному університеті імені Івана Франка.
2. В оновленій ОНП «Економіка» врахувати пропозиції, висловлені під час робочої зустрічі 29.04.20 із залученими стейкхолдерами, а також результати відкритого громадського обговорення програми протягом 30.04.2020-15.06.2020.
3. Підготувати до 01 грудня 2020 року проєкт нового Договору про співпрацю між Львівським національним університетом імені Івана Франка та Державною установою «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Передбачити в новій редакції Договору надання взаємної можливості проведення лекцій, семінарів та навчання за участю студентів, аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників обох сторін.
4. Розглянути доопрацьований варіант *оновленої освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка» на розширеному засіданні групи забезпечення та залучених стейкхолдерів до 25 червня 2020 р.*

Гарант освітньо-наукової програми
третього рівня вищої освіти
за спеціальністю «Економіка»,
д.е.н., професор кафедри економіки України

О.В. Стефанишин

Секретар засідання,
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Я.М. Майовець

ПРОТОКОЛ № 2

розширеного спільного засідання
робочої групи з розробки проєкту оновленої освітньо-наукової програми за
спеціальністю 051 Економіка та групи забезпечення програми у Львівському
національному університеті імені Івана Франка
із залученими стейкхолдерами
від 23 червня 2020 року

(засідання відбулося в он-лайн форматі)

ПРИСУТНІ:

члени робочої групи з розробки та групи забезпечення ОНП «Економіка»
з кафедр економіки України: Стефанишин О.В. – головуюча на засіданні (гарант
ОНП, професор кафедри, д.е.н.); Гринів Л.С. (завідувач кафедри, д.е.н.),
Кічурчак М.В. (професор кафедри, д.е.н.); Терехух М.І. (доцент кафедри, к.е.н.);
з кафедри аналітичної економіки та міжнародної економіки: Панчишин С.М.
(завідувач кафедри, професор, д.е.н.), Грабинська І.В. (професор кафедри, к.е.н.);
Крупка І.М. (доцент кафедри, к.е.н.);
з кафедри економічної кібернетики: Вовк В.М. (завідувач кафедри, д.е.н.,
професор), Паславська І.М. (доцент кафедри, к.е.н.);
з кафедри економічної теорії: Островерх П.І. (завідувач кафедри, к.е.н., професор),
Ватаманюк О.З. (професор кафедри, д.е.н.), Майовець Я.М. (доцент кафедри, к.е.н.);
з кафедри статистики: Матковський С.О. (завідувач кафедри, к.е.н., професор),
Гринькевич О.С. (професор кафедри, д.е.н.).

Залучені стейкхолдери Програми:

Садова У.Я. – керівник Науково-дослідного центру «ДЕМОС», професор
кафедри теоретичної і прикладної економіки НУ «Львівська політехніка», д.е.н.,
професор,

Саловський О.Б. – аспірант кафедри економічної теорії економічного
факультету ЛНУ імені Івана Франка, 3-й рік навчання, денна форма;

Тиха О.І. – аспірантка кафедри економіки України економічного факультету
ЛНУ імені Івана Франка, 2-й рік навчання, заочна форма;

Рудковська Н.А. – випускниця кафедри економічної теорії економічного
факультету ЛНУ імені Івана Франка, магістр з економіки.

Порядок денний: обговорення доопрацьованого оновленого варіанту
освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 051
Економіка у Львівському національному університеті імені Івана Франка за
результатами громадського обговорення та рекомендаціями залучених стейкхолдерів.

Всього присутніх – 17 осіб

СЛУХАЛИ:

Стефанишин Ольга Василівна – гарант освітньо-наукової програми зі
спеціальності 051 «Економіка», д.е.н., професор кафедри економіки України.
Доповідач нагадала, що 29 квітня 2020 р. на розширеному засіданні із залученими
зовнішніми стейкхолдерами (директор Інституту регіональних досліджень НАН
України проф. Кравців В.С., керівник НДЦ «Демос» НУ «Львівська політехніка»

проф. Садова У.Я.), а також магістрами та аспірантами спеціальності «Економіка» відбулося розширене засідання, на якому був представлений перший варіант оновленої ОНП підготовки докторів філософії з економіки.

Гарант ОНП також повідомила, що з 30.04.2020 по 15.06.2020 відбулося громадське обговорення оновленого варіанту програми. У громадському обговоренні взяли участь зовнішні стейхолдери (виконавчий директор Львівського обласного об'єднання організацій роботодавців Яворський М.С.), науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію програми (проф. Демчишак Н.Б, доц. Буняк В.Б., доц. Осідач О.П.), а також аспіранти (Саловський О., Тиха О.) і магістри, зацікавлені у навчанні на PhD-програмі з економіки (випускниця кафедри економічної теорії Рудковська Н.).

За результатами громадського обговорення програми, а також ухвали розширеного засідання від 29 квітня 2020 року були внесені такі зміни і доповнення до ОНП «Економіка»:

1. Навчальну дисципліну «Інновації та підприємництво» перенесено з циклу вибіркових до нормативних освітніх компонент у зв'язку з важливістю формування компетентностей, які забезпечують вміння ініціювати інноваційні проекти та обґрунтовувати ефективність їх реалізації у співпраці університетів та бізнесу (рекомендації виконавчого директора ЛОООР Яворського М.С., побажання аспірантів Саловського О., Тихої О. щодо розвитку знань і навиків у галузі стартап-економіки, підвищення рівня практичної підготовки).

2. До циклу вибіркових дисциплін оновленої ОНП запропоновано новий курс «Статистичні методи у соціально-економічних дослідженнях», який розроблено на базі освітньої компоненти «Статистичні методи економічного аналізу» ОНП 2017-2018 рр. Нова дисципліна забезпечує тісніший зв'язок цілей курсу з індивідуальними науковими інтересами аспірантів у частині формування емпіричної бази даних, використання статистичних методів їх збору, обробки та аналізу відповідно до тематики і завдань дисертаційної роботи (рекомендація і розробка викладача нового курсу, проф. кафедри статистики Гринькевич О.С.).

3. Розширено перелік курсів, які викладають англійською мовою у циклі дисциплін вільного вибору аспірантів, зокрема за рахунок освітніх компонент «Макроекономіка-III» і «Мікроекономіка-III» (рекомендації і розробки викладачів відповідних курсів – доц. кафедри аналітичної економії та міжнародної економіки Буняка В.Б. і проф. кафедри економічної теорії Ватаманюка О.З., а також побажання магістра з економіки, зацікавленої у навчанні на PhD-програмі Рудковської Н. щодо інтернаціоналізації змісту підготовки докторів філософії).

4. Усі навчальні курси ОНП «Економіка» оновлені з орієнтацією на сучасні тенденції розвитку економічної науки, зокрема, в частині переліку і змісту тем, індивідуальних науково-дослідних завдань відповідно до проблематики дисертаційних робіт аспірантів. Зазначені зміни відображені у силабусах дисциплін, зокрема курс «Методологія підготовки наукової публікації» оновлено за рахунок теми, яка присвячена особливостям підготовки публікацій у виданнях, що індексуються у Scopus і WoS, курс «Актуальні проблеми аналітичної та прикладної економіки» доповнено темами «Інтелектуальна інфраструктура збагачення інноваційного людського потенціалу суспільства», «Інтелектуальна безпека як складова економічної безпеки України», «Інноваційні форми та сфери застосування людського потенціалу у циркулярній та інклюзивній національній економіці».

ВИСТУПИЛИ:

Вовк В.М. – професор кафедри економічної кібернетики зауважив, що доцент цієї кафедри Дацків Н.І. у програму навчальної дисципліни «Методи прогнозування в економіці» включила тему «Модель клітинного автомату для прогнозування часових рядів», які враховує сучасні напрями прогностичних досліджень економічних процесів.

Рудковська Н.А. – випускниця кафедри економічної теорії (2020 р.), магістр з економіки. Рудковська Н.А. звернула увагу на важливість реалізації принципів інтернаціоналізації у підвищенні якості ОНП. Зокрема, викладання курсів англійською мовою, що розширює можливості спілкування з широкою науковою спільнотою в галузі економіки, підвищує інтерес іноземних студентів до навчання на PhD-програмі, мотивує використання англійськомовних наукових і навчальних видань, залучення науковців з провідних західних університетів.

УХВАЛИЛИ:

1. Схвалити доопрацьований варіант освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 Економіка у Львівському національному університеті імені Івана Франка, підготовлений з урахуванням зауважень та рекомендацій залучених стейкхолдерів (проф. Кравців В.С., проф. Садова У.Я.), аспірантів (Саловський О., Тиха О.), а також результатів громадського обговорення.
2. Звернутись до директора Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України» проф. Кравціва В.С., директора Департаменту економічної політики Львівської ОДА Куйбіди С.В., професора Жешувського університету (Польща) Слюсажа Г. з проханням про зовнішнє рецензування оновленої ОНП «Економіка».
3. Подати на розгляд Вченої ради економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка доопрацьований варіант оновленої освітньо-наукової програми 051 Економіка разом з рецензіями зовнішніх стейкхолдерів.

Гарант освітньо-наукової програми
третього рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка,
д.е.н., професор кафедри економіки України

О.В. Стефанишин

Секретар засідання,
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Я.М. Майовець